

Vjesnik Вісник

Broj 96, 8/2024. / Номер 96, 8/2024.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії

ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

20 років Помаранчевій революції
11 років Революції Гідності

НАС НЕ ПОДОЛАТИ

ГІДНІСТЬ І СВОБОДА

Україна 21 листопада відзначає День Гідності та Свободи, а також 20-ту річницю Помаранчевої революції та 11-ту річницю Революції Гідності.

У цей день згадуємо героїчні події, які остаточно затвердили євроінтеграційний шлях.

Під час Революції Гідності українці продемонстрували світові справжню сутність демократичних цінностей.

Сьогодні, під час війни, боротьба за них об'єднала навколо України всі цивілізовані країни. Ми довели,

що згуртувавшись заради спільної мети, стаємо непереможними!

Наші герої - це обличчя вільної та незалежної України. Багато тих, хто під час Революції Гідності був ще дитиною, сьогодні захищають Україну від російської агресії.

Шануємо героїв, підтримуємо захисників! Віримо у щасливе майбутнє української держави!

Слава Україні! Героям Слава!

Давор Лагудза

DOSTOJANSTVO I SLOBODA

Ukrajina 21. studenoga obilježava Dan dostojanstva i slobode, a isto tako i 20. obljetnicu Narančaste revolucije te 11. obljetnicu Revolucije dostojanstva.

Na današnji dan prisjećamo se herojskih događaja koji su konačno potvrdili eurointegracijski put.

Tijekom Revolucije dostojanstva Ukrajinci su svijetu pokazali pravu bit demokratskih vrijednosti. Danas, tijekom rata, borba za njih ujedinila je sve civilizirane zemlje

oko Ukrajine. Dokazali smo da kada se ujedinito za zajednički cilj postajemo nepobjedivi!

Naši heroji su lica slobodne i neovisne Ukrajine. Mnogi od onih koji su tijekom Revolucije dostojanstva bili još djeca, danas brane Ukrajinu od ruske agresije.

Poštujemo heroje, podržavamo branitelje! Vjerujemo u sretnu budućnost ukrajinske države!

Slava Ukrajini! Herojima slava!

Davor Lagudza

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske

Видавця: Українська громада Республіки Хорватія

Vijeće Europe 204, 32 000 Vukovar

e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com

MB: 2331748 ; OIB: 35971824466

Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:

Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek

Tel: 098/ 1933-288

e-mail: vjesnikuz@gmail.com

ISSN 1847-327X

“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje

Naklada: 1000 primjeraka

Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Влодо Карешин

Za izdavača: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Олеся Рагуз

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrizni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Raguž

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Буруш

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš

Sadržaj / Зміст

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 BITKA ZA VUKOVAR
- 4 DELEGACIJA UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH POLOŽILA VIJENAC I ODALA POČAST HEROJIMA VUKOVARA
- 6 PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE POLOŽILI VIJENAC NA MEMORIJALNOM GROBLJU
- 6 DAN SJEĆANJA NA POGINULE GRKOKATOLIKE I SVE ŽRTVE DOMOVINSKOG RATA
- 7 VUKOVAR U SRCU
- 7 МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ У ПЕТРІВЦЯХ
- 8 1000 ДНІВ ВІЙНИ — ТИСЯЧУ ДНІВ НАДІЇ, - БЛАЖЕННИШИЙ СВЯТОСЛАВ
- 9 RAZGOVOR S NADBIŠKUPOM SVJATOSLAVOM ŠEVČUKOM NA 1000. DAN RATA U UKRAJINI
- 10 1000 ДНІВ, ЯКІ НАС ЗМІНИЛИ... УКРАЇНА НЕЗЛАМНА!
- 12 SREDIŠNJE OBILJEŽAVANJE SJEĆANJA NA HOLODOMOR U UKRAJINI ODRŽANO U SLAVONSKOM BRODU
- 14 U ZAGREBU MOLITVA ZA ŽRTVE HOLODOMORA U UKRAJINI
- 14 МОЛИТВА В ЗАГРЕБІ ЗА ЖЕРТВИ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ
- 14 МИ ПАМ'ЯТАЄМО!
- 26 U LIPOVLJANIMA OBILJEŽENO SJEĆANJE NA ŽRTVE HOLODOMORA U UKRAJINI TE PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA „130 GODINA ŽIVOTA UKRAJINACA U LIPOVLJANIMA“ AUTORA IVANA SEMENJUKA
- 16 ODRŽANA 108. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE
- 17 СВОЯ СТРИЧКА У ПЕРЕМОГУ...
- 19 PROPAGANDA JE RAT KOJI NEMA KRAJA
- 20 RADIJSKI DIKTAT NACIONALNOG JEDINSTVA POVODOM DANA UKRAJINSKE PISMENOSTI

Djelatnost naših društava

- 21 ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИГА «МУЗИЧНІ ТВОРИ НА ПОЕЗІЮ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
- 23 У СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ ВІДБУВСЯ XXIII МІЖНАРОДНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ
- 25 U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA XXIII. MEĐUNARODNA UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA
- 28 U ŠUMEĆU ODRŽANI 20. SUSRETI UKRAJINACA
- 29 U SPLITU PREDSTAVLJENA NOVA DJEČJA SLIKOVNICA “MELANIJINE AVANTURE”
- 31 БЛАГОДІЙНИЙ ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР У ВУКОВАРІ
- 32 KPD UKRAJINACA „KARPATI“ SUDJELOVALI NA OBILJEŽAVANJU 45. GODIŠNJICE RADA DRUŠTVA „KOLOMEJKA“ U SRIJEMSKOJ MITROVICI
- 32 U VUKOVARU OBILJEŽEN BLAGDAN ŽUPE
- 33 „BOJE JESENI“

In memoriam

- 34 IVAN ZVONIMIR ČIČAK

NA NASLOVNOJ STRANICI: Povodom 91. obljetnice Holodomora u Ukrajini na konkatedrali sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu postavljen je simboličan transparent.

BITKA ZA VUKOVAR

Velikosrpska agresija na Hrvatsku 1991. godine bila je dio šireg plana režima Slobodana Miloševića za stvaranje „Velike Srbije“ kroz nasilno mijenjanje granica i razaranje neovisnih država nastalih raspadom Jugoslavije.

Hrvatska, koja je u lipnju 1991. proglasila svoju neovisnost, suočila se s intenzivnim napadima Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpskih paravojnih snaga. Jedan od najtragičnijih primjera ove agresije bio je napad na Vukovar, grad na Dunavu koji je postao simbol hrvatskog otpora i žrtve Domovinskog rata.

Opsada Vukovara započela je u kolovozu 1991. godine, a tijekom 87 dana grad je bio neprestano bombardiran i napadan od strane JNA i srpskih paravojnih snaga koje su koristile tenkove, artiljeriju i zračne napade. Hrvatski branitelji Vukovara, njih oko 1.800, bili su suočeni s višestruko nadmoćnijim neprijateljem. Unatoč tome, pružali su herojski otpor koristeći ograničena sredstva, često improvizirajući kako bi zaustavili neprijateljske napade. Obrana grada oslanjala se na nevjerovatnu hrabrost i ustrajnost, pri čemu su hrvatski branitelji uspijevali usporiti napredovanje agresora i tako omogućiti ostatku Hrvatske da se pripremi za daljnu obranu.

Pad grada Vukovara 18. studenog 1991. godine označio je kraj jedne od najkrvavijih bitaka u modernoj europskoj povijesti. Nakon pada grada, uslijedili su masovni ratni zločini, uključujući pokolj na Ovčari, gdje je ubijeno više od 200 zarobljenih civila i ranjenika. Grad je nakon opsade ostao u ruševinama, a stanovništvo je doživjelo nezamislive patnje. Unatoč svemu, Vukovar je postao simbol hrabrosti, otpora i borbe za slobodu, nadahnjujući generacije Hrvata, ali i ljude diljem svijeta.

Među hrvatskim braniteljima Vukovara bili su i pripadnici ukrajinske nacionalne manjine koja povijesno živi na području istočne Hrvatske. Mnogi hrvatski Ukrajinci stali su rame uz rame s ostalim hrvatskim braniteljima, svjesni da brane svoju domovinu i pravo na miran život. Tako su mnogi, nažalost, i stradali tijekom rata. Njihova odlučnost i solidarnost s ostalim hrvatskim braniteljima pokazali su važnost zajedništva i otpora agresiji.

Herojska bitka za Vukovar i Domovinski rat općenito imaju snažnu paralelu s trenutačnim ratom u Ukrajini, koji je počeo 2014. godine aneksijom Krima, a kulminirao 2022. godine brutalnom invazijom Rusije na Ukrajinu. Kao i Hrvatska 1991. godine, Ukrajina se suočila s nadmoćnijim neprijateljem, ali i pokazala iznimnu volju za očuvanjem svoje neovisnosti i teritorijalnog integriteta.

Ukrajinski branitelji, poput onih u Vukovaru, često su postavljeni pred gotovo nemoguće uvjete, ali se unatoč tome odupiru agresiji, nadahnjujući cijeli svijet svojom odlučnošću. Povezanost između dvaju naroda leži i u zajedničkim iskustvima trpljenja i otpora, kao i solidarnosti koju Hrvatska pruža Ukrajini danas, prepoznajući sličnosti u borbi za slobodu.

Vukovar danas nije samo simbol hrvatskog otpora, već i globalni podsjetnik na strahote rata i važnost očuvanja slobode. Hrvatska povijest, uključujući doprinose ukrajinske nacionalne manjine u Hrvatskoj, pokazuje da solidarnost i hrabrost mogu nadjačati nepravdu, a paralela s borbom Ukrajine danas dodatno ističe univerzalnu vrijednost slobode i prava naroda na neovisnost.

Davor Lagudza

DELEGACIJA UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH POLOŽILA VIJENAC I ODALA POČAST HEROJIMA VUKOVARA

Dana 16. studenog 2024. godine delegacija Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske povodom obilježavanja 33. godišnjice pada Vukovara odala je počast i zahvalnost herojima grada Vukovara.

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje za Ukrajince Hrvatske ima posebno značenje, a Grad heroj Vukovar bez sumnje je mjesto posebnog pijeteta, simbol zajedništva, otpora i hrabrosti. Dan sjećanja na žrtve agresije ujedinjuje različite generacije koje dolaze pokloniti se ljudima koji su dali svoje živote za slobodu, neovisnost, jedinstvo i mir.

Ukrajinci sa puno razumijevanja osjećaju beskrajnu bol svake obitelji koja je u tim godinama izgubila svoje najmilije jer Ukrajina sada prolazi kroz najteže razdoblje svoje povijesti – oružanu borbu za neovisnost i teritorijalnu cjelovitost protiv ruskog agresora.

Nažalost, Hrvatska kao i Ukrajina zna koliko je visoka cijenu mirnog neba, zato sjećanje na Heroje smatra svojom obavezom.

Pripadnici ukrajinske nacionalne manjine poklonili su se Herojima, hrvatskim braniteljima i nevinim civilima, svim poginulima i nestalima za vrijeme strašne agresije i stravičnog zločina nad stanovništvom 1991. godine. U znak poštovanja prema borcima za slobodu i svoju domovinu, delegacija Ukrajinske zajednice RH položila je vijenac u ime svih Ukrajinaca koji sada žive na području Hrvatske, uz molitvu, prisjetivši se i obitelji stradalih u Domovinskom ratu.

Očuvanje sjećanja na ta strašna vremena i borbu za neovisnost cijenom života vrlo je važno. Lekcije povijesti moraju „živjeti“ u sjećanju suvremenih i budućih generacija jer zahvaljujući njima ljudi mogu graditi bolju budućnost.

Oksana Martinjuk

PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE POLOŽILI VIJENAC NA MEMORIJALNOM GROBLJU

U povodu Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, članovi Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije 15. studenog 2024. godine položili su vijenac na spomenik žrtvama na Memorijalnom groblju u Vukovaru.

Zajednički vijenac položili su predsjednici vijeća bošnjačke, mađarske, rusinske, slovačke i srpske nacionalne manjine i predstavnici albanske, njemačke i ukrajinske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije. Ukrajinsku manjinu predstavljala je predstavnica ukrajinske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije Tetyana Kochnyeva.

Tetyana Kochnyeva Ramač

DAN SJEĆANJA NA POGINULE GRKOKATOLIKE I SVE ŽRTVE DOMOVINSKOG RATA

U Vukovaru, 21. studenoga 2023. godine, na inicijativu vukovarskog grkokatoličkog župnika o. Olega Zakaljuka već treću godinu obilježava se Dan sjećanja na poginule grkokatolike i sve žrtve Domovinskoga rata. U spomen na sve grkokatolike i sve žrtve koji su stradali u Domovinskom ratu kao branitelji i civili, vladika križevački Milan Stipić na blagdan Uvoda presvete Bogorodice u Hram, služio je arhijerejsku liturgiju sv. Ivana Zlatoustog u grkokatoličkoj župnoj crkvi Krista Kralja. S vladikom Milanom su služili vukovarski župnik o. Oleg Zakaljuk, umirovljeni svećenik o. Vladimír Magoč, župnik iz Mikluševaca o. Roman Stupjak te više svećenika. „Okupili smo se na molitvu za sve žrtve Domovinskoga rata, a na poseban način svih grkokatolika ovoga mučeničkoga ali i herojskoga grada, te svih grkokatoličkih župa ovoga kraja. Oni su svojim stradanjem kao branitelji i

civili dali veliki doprinos za slobodu naše domovine Hrvatske“, istaknuo je vladika Milan te kazao kako su grkokatolici stradali ne samo u gradu Vukovaru, već i okolnim grkokatoličkim župama Petrovci, Mikluševci, Vinkovci, Berak, Rajevo Selo te Donji i Gornji Andrijevi, bilo kao branitelji, bilo kao civili. Vladika Milan je sve pozvao na kršćanski oprost i pomirenje, što uvijek započinje i pokajanjem za vlastite grijehe i propuste. Grkokatolici Hrvati, Rusini i Ukrajinci ovoga kraja podnijeli su velike ljudske i materijalne žrtve u agresiji na Hrvatsku, kao branitelji, prognanici i zatočenici srpskih logora. Poslije liturgije u župnoj dvorani prikazan je dokumentarni film o obrani Vukovara "Štafeta smrti" autora Damira Radnika, pukovnika Hrvatske vojske. Liturgiji su nazočili brojni vjernici.

Tetjana Ramač

VUKOVAR U SRCU

18. studenog obilježavamo Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

Učenici i djelatnici OŠ „Antun Matija Reljković“ Bebrina brojnim aktivnostima zajedno su obilježili Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, prisjećajući se žrtve Grada heroja, svih branitelja koji su dali živote za slobodu Hrvatske te nevinih civila koji su poginuli tijekom agresije.

U svim područnim školama kao i u matičnoj okupili su se učenici i djelatnici kako bi zapalili lampione u znak sjećanja i velike zahvalnosti za izbornu slobodu koju sada imaju. Uz zapaljene lampione svi su se ujedinili u molitvi za žrtve rata.

Nastavnici škole nastoje prenijeti na svoje učenike sjećanje na povijesni dio teške borbe hrvatskog naroda za svoju zemlju. Naučiti mlade generacije o Vukovaru kao simbolu stradanja ali i simbolu hrabrosti, borbenosti, zajedništva.

Učenici koji u ovoj školi pohađaju nastavu ukrajinskog jezika i kulture po Modelu C pridružili su se akciji paljenja lampiona, molitvi za žrtve Vukovara, a ujedno su se pomolili za žrtve rata u Ukrajini s nadom da će se i Ukrajinci izboriti za svoju slobodu u ovom teškom ratu koji traje već gotovo tri godine.

Oksana Martinjuk

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ У ПЕТРІВЦЯХ

У перший день Різдвяного посту, 15 листопада 2024 року, у греко-католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці у Петрівцях відбулася особлива молитва. Місцеві українці зібралися, щоб спільно помолитися за мир в Україні та вшанувати пам'ять усіх загиблих через російську агресію, яка триває вже десять років. Ініціатором та організатором цієї події була Рада української національної меншини Общини Богдановці.

Службу Божу за мир в Україні та панахиду служив місцевий парох, отець Володимир Седлак, який звернувся до вірян із глибокими словами співчуття та підтримки. Він наголосив на тому, як важливо сьогодні об'єднати свої молитви за Україну, яка продовжує боротися за свою свободу, і пам'ятати кожного, хто віддав своє життя за цю боротьбу.

У церкві панувала атмосфера скорботи, але й духовної сили, яка поєднала не лише місцевих українців, а й тих, хто щиро переймається болем українського народу. Українці, які у Петрівцях уже більше століття зберігають українську мову, традиції та культурну спадщину, разом з іншими мешканцями села висловили свою підтримку Україні у цей складний час. Греко-католицька церква, яка завжди була опорою української громади, знову стала тим місцем, де кожен міг відчути себе частиною єдиного українського народу, незважаючи на відстань від своєї Прабатьківщини.

Після богослужіння присутні зібралися в приміщенні місцевого Товариства ветеранів вітчизняної війни у Хорватії, щоб розділити свої думки та переживання.

Голова Ради української національної меншини Саня Більна висловила вдячність присутнім за те, що вони продовжують берегти українську мову і традиції, наголошуючи на важливості їхньої згуртованості та готовності підтримувати країну предків у найважчі часи, не забуваючи про свої корені та обов'язок перед попередніми поколіннями.

Цей день став ще одним нагадуванням, що біль і надія України є спільним переживанням усіх, хто має українське серце. Сила молитви та єдності дала змогу кожному присутньому відчути, що навіть далеко від Прабатьківщини можна бути разом із нею у її боротьбі.

Давор Лагудза

1000 ДНІВ ВІЙНИ — ТИСЯЧУ ДНІВ НАДІЇ, - БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ

Тисячний день великої війни. Багато хто сьогодні намагається оглянутися назад і побачити, як ми прожили ці 1000 днів.

Вчорашній обстріл Одеси, внаслідок якого загинуло щонайменше 10 людей, понад 200 ракет і безпілотників, що вдарили по Києву й інших мирних містах України в недільний ранок, сльози Максима Кулика із Кривого Рогу і Ярослава Базилевича зі Львова, які в одну мить втратили своїх найрідніших через ворожі удари, щоденні похорони загиблих від Запоріжжя до Ужгорода і від Сум до Херсона — все це свідчить про трагедію цього часу.

Це — 1000 днів крові, смерті, болю, руйнувань і нищення. 24 лютого 2022 року несправедливий російський агресор приніс на українську землю смерть і розруху. Але й у ту драматичну хвилину, і тепер ми не перестаємо вірити, що Бог із нами. У Бозі наша надія, і від Нього буде наша перемога.

Саме тому цей період є водночас періодом великої надії для українського народу. Тисяча днів надії!

Наша надія — це не порожнє почуття. Ми досвідчуємо, що Ісус Христос, Бог, який став людиною, присутній у тілі стражденного українського народу. Це Його знову вкотре засуджують на страту, катують, убивають. Це Він дає себе ув'язнити. Це Він іде в полон з українськими військовими. Він є серед тих, хто пропав безвісти. Це Його поранили. Проте Він переміг зло, гріх і смерть, і воскрес із мертвих.

Ми маємо надію, тому що віримо у воскресіння. Велика війна — це 1000 днів досвіду присутності сили воскреслого Христа в тілі українців. У наших жилах уже сьогодні пульсує воскресіння, на повноту якого очікуємо. Ми — народ, який надіється на силу воскреслого Спасителя і щодня переживає цю силу в особистій історії.

У нашій історії не раз траплялися моменти, коли здавалося, що наші корені та культура будуть знищені. Згадаймо 1240 рік, коли татари зруйнували Київ. Тоді єдиною вцілілою будівлею був собор Святої Софії, де зберігається знаменита мозаїка київської Богородиці-Оранти, що стала символом нашої стійкості й надії.

Подібні трагедії ми переживали й пізніше — під час завоювання українських земель Російською імперією. Систематичні переслідування Церкви стали частиною цієї спроби знищити українську ідентичність. Проте ми вистояли, і навіть у найтемніші часи українська Церква та народ знаходили сили для відродження.

Завдяки Божій силі ми й сьогодні стоїмо, боремося і молимося. Ми надіємося на Божу силу, яка виявляється навіть у наших ранах, сльозах і горі.

Скільки надії зродилося в нас за ці 1000 днів! Це — надія воїнів, волонтерів, медиків, рятувальників, батьків, матерів і дітей — надія тих, хто ділиться останнім із потребуючими, піднімає руки опущених, допомагає тим, хто потрапив у крайню нужду та зневіру. Піднявши руки до неба, ми молимося за Божий народ, який щодня знищують, прирікають на смерть, якому завдають ран, і кажемо Господеві: «Пам'ятай про нас!». Це наше покликання до свободи.

Після розпаду Радянського Союзу Господь закликав нас повірити, що наша свобода — це не сон, а Його воля. І ми живемо в цьому переосмисленні Божого народу в історії нашої країни. Як сказав Григорій Сковорода, культура нашого народу є «пасхальною» — закладена на християнській надії, яка завжди залишається «підтвердженою».

24 лютого 2022 року нам давали три дні. Але сьогодні — тисячний день великої війни. І ми, свідки надії, рішуче стверджуємо: Україна зранена, але не скорена. Україна втомлена, але стоїть і вистоїть!

† СВЯТОСЛАВ

Українська Греко-Католицька Церква

19 листопада 2024 року

RAZGOVOR S NADBISKUPOM SVJATOSLAVOM ŠEVČUKOM NA 1000. DAN RATA U UKRAJINI

Glavni kijevsko-halički nadbiskup Svjatoslav Ševčuk za izdanje lista "L'Osservatore Romano" od 20. studenoga progovorio je o boli, ali i nadi na tisućiti dan rata koji je zahvatio Ukrajinu. U nastavku u cijelosti donosimo prijevod razgovora.

Vaše Blaženstvo, kakvi osjećaji prevladavaju među ljudima u Ukrajini nakon tisuću dana rata velikih razmjera, čak i s obzirom na ruske napade od prošloga tjedna?

Govorimo li o osjećajima, s jedne strane raste duboki osjećaj boli jer svakim danom moramo vidjeti svojim očima strašno lice smrti, uništenja. S druge strane, prevladava krepost, sposobnost nade, jer bez nade danas je nemoguće nastaviti živjeti u Ukrajini.

Mnogi Ukrajinci kažu da ih je rat promijenio. Kakve preobrazbe, po Vašem mišljenju, doživljava Crkva u Ukrajini? I što se od ovog iskustva može podijeliti s katolicima diljem svijeta?

Kad je izbio rat i kad smo se odjednom našli pod bombama, doživjeli smo duboki šok: narušeni su međuljudski odnosi, uništeno je sve što smo do tada znali i doživjeli. To je izazvalo obnovu odnosa, prije svega sa samima sobom. Taj je preokret uzrokovao i još jedan fenomen: gubljenje i ponovno otkrivanje odnosa s Bogom. Kad doživite bombardiranje, vidite kako vam se kuća trese, kao da ste u duhovnoj noći i dođe vam da

vičete: "Gospodine, gdje si? Zašto si me ostavio?", kao Isus na križu. Ali onda taj Bog, koji se na trenutak činio kao da je postao zamračen, postaje prisutan i Crkva svjedoči fenomenu dubokog obraćenja. To je smisao duhovnog i crkvenog života: izgubiti se i naći se u drugom svijetu, u društvu, u drugoj zemlji.

Božji najdragocjeniji dar je život. U Ukrajini mnoge obitelji oplakuju gubitak svojih voljenih koji su pali na fronti ili poginuli u bombardiranju. Kako Crkva još uvijek pomaže ljudima voljeti i štititi život?

Uronjeni u ocean boli, važno je biti prisutan čak i ako ne možemo ništa reći. Molimo "šuti, ali pored nas, ne ostavljaj nas same". Prisutnost Crkve je sakrament koji čini vidljivom stvarnu prisutnost Gospodina među njegovim narodom. Zatim, snaga riječi koja donosi Božju snagu, život, nadu, sposobnost obnove ljudskih i duhovnih sredstava. Riječ evanđelja je život.

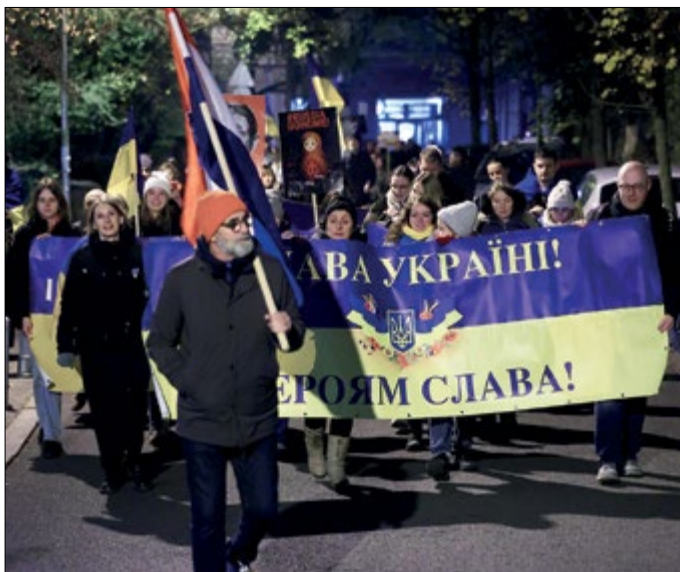
Koji je izvor nade da može doći do pravednog i trajnog mira?

Nalazi se u nama. Dali su nam tri dana, a sada govorimo o tisućitom danu besmislenog, bogohulnog, svetogrdnog rata. Vidjeli smo da upravo u nama šiklja izvor otpora, otpornosti, nade, a on postaje i politički, vojni i diplomatski problem. Izvor nade, iskra života koju napadač želi uništiti. U Ukrajini danas doživljavamo nešto što nadilazi granice jednoga naroda, čak i jedne Crkve. Otkriva se autentično lice čovječanstva i onaj tko ga zna prepoznati shvatit će da Ukrajina danas nije problem nego dio rješenja.

INFORMATIVNA KATOLIČKA AGENCIJA
Vatikan (IKA), 20.11.2024.

1000 ДНІВ, ЯКІ НАС ЗМІНИЛИ... УКРАЇНА НЕЗЛАМНА!

19 листопада у столиці Хорватії, в Загребі, з нагоди 1000 днів повномасштабної жорстокої агресії росії проти України зібралися українці і хорвати, щоб підтримати героїчну боротьбу українського народу і України за свободу.

Скандуючи патріотичні гасла, вони вирушили ходою від площі Французької Республіки до посольства російської федерації на вулиці Босанській.

Організаторами мітингу виступили Представник української національної меншини в місті Загребі Віктор Филима та Українська громада міста Загреба.

У цей день під посольством агресора знову скандували: «Росія – держава-терорист!» і нагадували хто винен у брутальній агресії над мирними українцями. Мітингувальники – українські жінки і діти, які вимушені жити за межами Батьківщини, студенти і представники української діаспори висловили свою солідарність з Україною та засудили російський терор над всією країною і цілим світом, що триває вже понад 1000 днів.

Перед початком мітингу Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Хорватія Василь Кирилич прийшов підтримати мітингуючих разом зі співробітниками Посольства і, даючи інтерв'ю ЗМІ, сказав: «Зараз у РФ є намір знищити Україну повністю і знищити кожного українця, бо якщо нема українців - значить, нема проблем».

Ніхто з українців ніколи не забуде перший день повномасштабного нападу. Того жахливого ранку, коли по всій країні пролунали вибухи, моторошно заревіли перші сирени повітряної небезпеки... Тому біля мовчазного посольства РФ, звідки ще в 2022 році з позором виселили представників дипломатичної служби агресора, завили сирени – з мобільних телефонів мітингувальників.

Протестувальники скандували на адресу російських загарбників: «Геть з України!», співали «Ой, у лузі червона калина», пісню повстанців яка стала символом нескореності українців, уособленням спротиву та гуртування перед російською агресією. Люди не стримували своєї люті і сліз... Україна незламна! А військові злочини повинні бути покарані!

Мітинг пройшов, як завжди мирно, без ексцесів. Велика подяка за допомогу хорватській поліції, яка завжди надійно і якісно забезпечує безпеку протестувальників під час проведення масових заходів. І велика вдячність українській громаді Загреба, яка організувала акцію протесту.

Ксенія Мелешко

SREDIŠNJE OBILJEŽAVANJE SJEĆANJA NA HOLODOMOR U UKRAJINI ODRŽANO U SLAVONSKOM BRODU

U subotu, 23. studenog 2024. godine, u organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ Slavonki Brod, grkokatoličke župe Uzvišenja Sv. Križa u Slavonki Brodu i Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine u Brodsko-posavskoj županiji, obilježena je u Slavonki Brodu 91. obljetnica Holodomora (Gladomora), genocida nad ukrajinskim narodom 1932.-1933. godine u Ukrajini, održana su dva predavanja te je otvorena prigodna izložba „Holodomor – neosuđeni genocid nad Ukrajinacima se opet ponavlja“.

Diljem svijeta se svake četvrtke subote u mjesecu studenom komemorativnim programima obilježava sjećanje na Holodomor (prema ukrajinskom: glad i umoriti). Početkom 20. stoljeća Ukrajina je doživjela tri Holodomora: 1921.-1923., 1932.-1933. i 1946.-1947. Najtragičnija od njih bila je glad 1932.-1933., koju su organizirale sovjetske vlasti s ciljem suzbijanja ukrajinskog nacionalno-oslobodilačkog pokreta i fizičkog uništenja dijela ukrajinskog seljaštva. Dugo je vremena vodstvo Sovjetskog Saveza skrivalo činjenicu da su Ukrajinci umrli od umjetne gladi. Tek nakon proglašenja neovisnosti Ukrajine počelo je istraživanje razmjera Holo-

domora koji je odnio milijune života u Ukrajini i na Kubanu. Prema procjenama Međunarodne udruge istraživača genocida i Holodomora, 10,5 milijuna Ukrajinaca umrlo je od gladi 1932.-1933. godine. Najviše su pogođene bivše regije Harkiv i Kyjiv (sada Poltava, Sumy, Harkiv, Čerkasy, Kyjiv, Žytomyr). Oni čine 52,8% umrlih.

Prvi put sjećanje na žrtve Holodomora počelo se obilježavati 1998. godine, prema dekretu tadašnjeg predsjednika Leonida Kučme. Današnji naziv i datum obilježavanja dana određen je dekretom sljedećeg predsjednika Viktora Juščenka u svibnju 2007. a 28. studenoga 2006. Vrhovna Rada Ukrajine usvojila je zakon „O Holodomoru 1932.-1933. u Ukrajini“, prema kojemu je Holodomor priznat kao genocid nad ukrajinskim narodom i svrstava se u jedan od najvećih zločina 20. stoljeća.

Republika Hrvatska je 28. lipnja 2023. u Hrvatskom saboru usvojila „Deklaraciju o priznavanju Holodomora 1932.-1933. godine genocidom nad ukrajinskim narodom“ i tim činom je postala jedna od 35 zemalja u svijetu koje su Holodomor priznale kao zločin nad ukrajinskim narodom odnosno prisilno izazvanom glađu koju je smišljeno i organizirano proveo komunistički staljinistički režim u Ukrajini tridesetih godina 20. stoljeća.

U sadašnjoj agresiji na Ukrajinu Rusija slijedi isti cilj kao i tijekom Holodomora 1932.-1933. - uništenje ukrajinskog identiteta, jezika, kulture i same ukrajinske nacije. I tada a i sada Rusija pokušava slomiti volju Ukrajinaca za otporom, ispaljujući protiv neovisne Ukrajine cijeli svoj teroristički arsenal naoružanja. Staljin u 20. stoljeću i Putin u 21. stoljeću odlučili su se za genocid, jer druge metode pokoravanja ukrajinskog naroda nisu uspjele.

Programu u Slavonki Brodu, pored Ukrajinaca iz gotovo cijele Hrvatske, građana Slavonkog Broda i okolnih sela nazočio je i Vasylj Kyrlyč, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj.

Program obilježavanja je započeo Panahydom - molitvenim spomenom za pokojne u kapeli sv. Ane u Tvrđavi Brod i paljenjem svijeća, a molitvu je predvodio vladika križevački mons. Milan Stipić uz sudjelovanje grkokatoličkih i rimokatoličkih svećenika i vjernog naroda. Po završetku programa u kapeli, nazočnima su se obratili i pozdravili vladika Stipić i veleposlanik Kyrlyč.

Nakon završetka prvog dijela, program je nastavljen u Likovnom salonu „Vladimir Becić“ na Korzu u središtu Slavonskog Broda gdje su održana dva predavanja. Predavanje na temu „Holodomor - genocid totalitarnog režima nad ukrajinskim narodom“ održala je prof. Tatjana Melnik, voditeljica knjižnice u Hrvatskom institutu za povijest Podružnice za povijest Slavonije, Baranje i Srijema u Slavonskom Brodu dok je grkokatolički svećenik, prof. Andrij Lučin, župnik u Kaniži i Šumeću imao izlaganje na temu „Reakcije na Holodomor u zapadnoj Ukrajini i svijetu“. U svojim izlaganjima popraćenim video projekcijama predavači su ukazali na povijesne okolnosti koje su dovele do pojave Holodomora i različite reakcije pojedinih svjetskih autora na ovaj genocid nad ukrajinskim narodom koji se smatra jednim od najvećih zločina 20. stoljeća. Istaknuli su da nas sadašnjost uči da naše sjećanje na Holodomor mora biti živo

i pošteno, da bi služilo kao zaštita od ponavljanja tragedija i zločina iz prošlosti te da u postupanju prema onima koji čine zločine protiv čovječnosti ne smiju postojati dvostruki standardi.

Na obilježavanju 91. godišnjice Holodomora u Ukrajini bili su prisutni predstavnici iz Vukovara, Osijeka, Slavonskog Broda i Zagreba.

Na kraju obilježavanja sjećanja na 91. godišnjicu Holodomora u Ukrajini u ime organizatora, zahvalu vladiki mons. Milanu Stipiću, veleposlaniku Vasylju Kyrlyču i svim nazočnima uputio je o. Aleksandar Hmilj, župnik brodske grkokatoličke župe Uzvišenja Sv. Križa, naglasivši kako se u Slavonskom Brodu, u koji su Ukrajinci doselili prije 125 godina, kontinuirano svake četvrtne nedjelje u mjesecu studenom održava komemoracija, sjećanje u spomen žrtvama Holodomora te da se nada kako će se ta tradicija nastaviti, kako bi o njemu saznala šira javnost.

U programu komemoracije je sudjelovao i mješoviti zbor Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda, jednog od organizatora ovog veoma važnog događanja ne samo za grad Slavonski Brod, Brodsko posavsku županiju već i za cijelu Republiku Hrvatsku.

Nikola Zastrižni

U ZAGREBU MOLITVA ZA ŽRTVE HOLODOMORA U UKRAJINI

У недjelju 27. studenog, po Duhovima i u vrijeme trajanja blagdana Uvoda Presvete Bogorodice u Hram, svetu liturgiju u konkatedrali sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu u 11 sati služili su župni vikar o. Myroslav Barnyčko i župnik o. Nenad Krajačić. Ukrajinska zajednica tom se liturgijom pomolila za pokoj duša milijuna svojih sunarodnjaka ubijenih umjetno izazvanom glađu (ukr. Holodomor) od 20-ih (posebno genocidnih 30-ih) do 40-ih godina prošlog stoljeća od strane sovjetske vlasti. Na kraju liturgije služena je panahyda. Poslije liturgije uslijedilo je kratko druženje u župnoj dvorani, a potom su prisutni mogli pogledati potresni dokumentarni film na temu Holodomora u Ukrajini. Povodom godišnjeg spomena na glađu umorene u Ukrajini na zvoniku crkve postavljen je transparent.

Grkokatolička župa Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu

МОЛИТВА В ЗАГРЕБІ ЗА ЖЕРТВИ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

У неділю 27-му, після Зіслання Святого Духа та посвяття Введення Пресвятої Богородиці у Храм, святу літургію у конкатедралі св. Кирила і Мефодія у Загребі об 11.00 годині відправили вікарій парафії о. Мирослав Барничко та парох о. Ненад Крайчич. Цією літургією українська громада молилася за упокій душ мільйонів своїх співвітчизників, убитих штучно спричиненим радянською владою голодом 20-40-х років минулого століття (Голодомор).

Наприкінці літургії була звершена панахида. Після літургії відбулося коротке зібрання в парафіяльній залі, а потім присутні мали змогу переглянути зворушливий документальний фільм про Голодомор в Україні. З нагоди річного вшанування пам'яті голодом убитих в Україні на дзвіниці храму поставлено банер.

Греко-католицька парафія св. Кирила і Мефодія у Загребі

МИ ПАМ'ЯТАЄМО!

У листопаді є кілька сумних пам'ятних дат. До вшанування пам'яті сумних подій відносяться Дні пам'яті жертв хорватського міста-героя Вуковара і вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років.

До вшанування пам'яті жертв війни в Хорватії та вшанування жертв штучного голоду в Україні кожного

року приєднуються учні, які вивчають українську мову в школах Хорватії.

З метою вшанування пам'яті про втрачені життя людей, у школі Антун Матія Релькович Бебріна, початкових школах у Шумечу і Каніжі, були проведені інформаційно-просвітницькі заходи. Дітям представлені

презентації про жакливі часи штучного голоду, коли в Україні згублено мільйони невинних життів. Наголошено на тому, що цей злочин замовчувався десятиліттями. Розглянули і тему «Долі невинних дітей під час штучного голоду». Учні переглянули фотографії, які підкреслюють розміри і наслідки злочину. Проведені години пам'яті і скорботи. Учні намалювали плакат та хвилиною мовчання вшанували пам'ять померлих під час Голодомору.

Оксана Мартинюк

U LIPOVLJANIMA OBILJEŽENO SJEĆANJE NA ŽRTVE HOLODOMORA U UKRAJINI TE PREDSTAVLJENA NOVA KNJIGA „130 GODINA ŽIVOTA UKRAJINACA U LIPOVLJANIMA“ AUTORA IVANA SEMENJUKA

Ukrajinci u Ukrajini te iseljeni u čitavom svijetu svake četvrte subote u studenom obilježavaju godišnjicu sjećanja na žrtve Holodomora (Gladomora) - zločina nad ukrajinskim narodom izazvanog velikom umjetnom glađu od strane komunističkog režima.

Ukrajinci u Lipovljanima svake godine molitvom i sjećanjem obilježavaju Holodomor u Ukrajini da bi ovaj zločin bio osuđen od strane cijelog svijeta i nikada i nigdje se ne ponovio.

Istog dana nakon sjećanja na Holodomor, održana je i promocija knjige „130 godina života Ukrajinaca u Lipovljanima“ autora Ivana Semenjuka.

Na obilježavanju Holodomora i predstavljanju knjige sudjelovali su načelnik Općine Lipovljani Nikola Horvat, predsjednik Općinskog vijeća Tomislav Lukšić, ravnateljica Osnovne škole Josipa Kozarca Lipovljani Mirjana Faltis, predsjednici i predstavnici kulturnih udruga Lipovljana, župnik grkokatoličke crkve Bezgrešnog začeca svete Ane Nikola Stupjak, lipovljanski Ukrajinci, prognani Ukrajinci koji su se privremeno zatekli u Lipovljanima, te predstavnici lokalnih medija.

Program je počeo pjevanjem dviju pjesama velikog domoljuba Ukrajine, istaknutog pjesnika Tarasa Ševčenka u izvedbi pjevačke skupine „Karpata“.

Nakon izvedbe pjesama sve prisutne je pozdravila lektorica knjige Melita Lenička koja je uz autora i recenzenta dr. sc. Filipa Škiljana vodila program. Nakon pozdravnih riječi i zahvale na dolasku, obzirom na obilježavanje Holodomora u Ukrajini i Dana sjećanja na Vukovar, održana je minuta šutnje za sve stradale u ovim nemilim događajima.

O knjizi su govorili lektor i korektor Melita Lenička, recenzent dr. sc. Filip Škiljan, znanstveni savjetnik u Institutu za istraživanje migracija, te autor knjige Ivan Semenjuk.

Kao predgovor, u knjizi je dat sažeti prikaz Ukrajine u prošlosti i sadašnjosti, iz kojeg se može sagledati buran život ljudi na ovim prostorima od davnina sve do današnjih dana i postojeće agresije na Ukrajinu od strane Ruske federacije. Posebno poglavlje sadrži sjećanje na Tarasa Ševčenka, velika ukrajinskog naroda u borbi za očuvanje neovisnosti Ukrajine, ukrajinskog jezika, tradicija i kulture.

Detalnije je obrađena i prezentirana tema zločina nad ukrajinskim narodom - Holodomor, sjećanje na zločin nad ukrajinskim narodom zbog prisilno izazvane gladi koju je smislio i organizirano proveo komunistički staljinistički režim u Ukrajini 1932./33. godine.

U daljnjem izlaganju spomenuta je i černobilska katastrofa iz 1986. godine, kao novije katastrofe koja je zadesila Ukrajinu, a zatim je detaljnije obrađen proces preseljavanja Ukrajinaca iz Ukrajine u Lipovljane. Poseban akcent stavljen je na Lemkivščynu i Halyčynu kao postojbine lipovljanskih Ukrajinaca.

U knjizi je dat prikaz od osnivanja i izgradnje grkokatoličke crkve u Lipovljanima, sa prikazom svih dušobrižnika koji su služili ukrajinskom narodu u Lipovljanima sve do današnjeg dana. U proteklih 130 godina života Ukrajinaca u Lipovljanima, dat je prikaz i njihovo stradanje u Drugom svjetskom ratu, te njihovo učešće u obrambenom Domovinskom ratu devedesetih godina prošlog stoljeća. Detaljno su obrađene kulturne aktivnosti lipovljanskih Ukrajinaca sve od prvog pokušaja osnivanja kulturnog ukrajinskog društva do današnjeg dana i velikih uspjeha u promicanju ukrajinske kulture na ovim prostorima. Spomenuto je i obrađeno izučavanje ukrajinskog jezika i kulture Ukrajine po Modelu C pri Osnovnoj školi Josipa Kozarca Lipovljani.

Prema procjeni autora, posebno su obrađene i prikazane aktivnosti značajnijih Ukrajinaca iz Lipovljana, a to su bili Roman Miz, Teodor Fricki i Jaroslav Leščešen.

Pohvalne riječi i zahvalu za izdavanje ove knjige nakon promocije izrekli su Ivan Gračaković, novinar i žurnalista iz Kutine, Josip Krajčić, predsjednik Matice slovačke Lipovljani, o. Nikola Stupjak, župnik grkokatoličke crkve Lipovljani, te Nikola Horvat, načelnik Općine Lipovljani.

Na kraju programa, pjevačka skupina „Karpata“ otpjevala je još dvije ukrajinske pjesme, nakon čega je nastavljeno zajedničko druženje uz prigodan domjenak.

Ivan Semenjuk

ODRŽANA 108. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Savjet za nacionalne manjine održao je 7. studenog 2024. godine 108. sjednicu u prostorijama Vlade Republike Hrvatske.

Doneseni su novi Kriteriji financiranja i ugovaranja programa ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina koji će stupiti na snagu osmoga dana od dana objave u službenom glasilu Republike Hrvatske Narodnim novinama.

Savjet je donio Odluku o imenovanju komisije za otvaranje prijave prijedloga programa pristiglih na javni poziv za 2025. godinu i Odluku o imenovanju povjerenstva za raspodjelu sredstava udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za 2025. godinu te Odluku o usvajanju zahtjeva za prenamjenu sredstava udruge Njemačka zajednica Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, Osijek.

*Savjet za nacionalne manjine RH
8.11.2024.*

СВОЯ СТРИЧКА У ПЕРЕМОГУ...

Свій внесок у Перемогу України дали члени УКПТ «Леся Українка» Осієк

З самого початку повномасштабної війни українські жінки, які за віком уже невмозмі взяти зброю в руки, стали опорою і допомогою військовим вдома, тримаючи оборону в тилу. І сьогодні наша розповідь про жінок з мальовничого містечка Виноградів, розташованого у підніжжя Чорної гори на Закарпатті, які об'єднавшись у гурт "Кікімори", працюють над маскувальними сітками, вкладаючи у неї частину своєї душі, наближуючи перемогу України.

Очолила цей гурт авторитетна і хоробра, наполеглива і цілеспрямована пані Мальвіна С., в минулому головний

редактор місцевих новин, голова жіночої організації "Олени Теліги" у Виноградіві, яка у місті працювала більше ніж 25 років.

«На початку створення гурту, - ділиться спогадами пані Мальвіна, нас було п'ятеро, п'ять активістів, які з перших днів повномасштабного вторгнення взялися активно допомагати військовим». Першими кроками діяльності була допомога в кухні. На прохання командира військової частини допомагали кухарам — чистили картоплю, ліпили вареники, виготовляли тістечка. Працювали у три зміни. Протягом місяця у гурт об'єдналося більш ніж 250 людей. Влітку, жінки вперше побачили, як плетуть сітки в інших областях України і вирішили спробувати і долучитися до цієї справи. На перших кроках працювали з білою тканиною, тоді перейшли на сучасний матеріал — спонбон, який дуже практичний і витривалий (легкий, 5-6 метрів тканини важить біля 3 кг, а що найважливіше - не горить, а тліє). За останній рік гурт "Кікімори" наплели 220 сіток, довжиною 30 м кожна, 242 пари в'язаних капців, пошили 675 трусів, вив'язали 275 нашоломників, 223 сідушок, 347 пар шкарпеток. У лікарню Мечнікова у Дніпрі, куди найперше привозять військових з фронту, відправили 10 ящиків білизни, майки, штани, ковдри.

Щоденно до стелажу у різний час стають маже 20 жінок, є й такі, які допомагають вдома. Серед активістів згадуємо Євгенію Григу, Ріту Чепак, Віру Бідзілю, Олю Барничко, Ганну Черниченко і її п'ять племінників. Цей список може бути нескінченним...

Наголошуємо, що ці жінки працюють волонтерські, за свою кропітку роботу не вимагають ні копійки, а матеріал для сіток закупають, дякуючи донатам. Завдяки донатам від небайдужих людей, гурт має безперебійну роботу. Найбільша грошова донація була у сумі 96 тисяч гривень. Донаторами цього товариства були представники українських діаспор з Італії, Німеччини, представниця посольства Індії Марина Акрам, сотні небайдужих людей, які влітають свою стрічку в перемогу над ворогом.

До цього списку приєдналися і представники Української громади Республіки Хорватія, а саме - члени Українського культурно-просвітнього товариства "Леся Українка" з Осієка. На традиційній благодійній маніфестації "На крилах пісень", присвяченій українській письменниці Лесі Українці і 15-ій річниці діяльності товариства, були зібрані кошти, які за рішенням Президії товариства були відправлені до відомих виноградівських «Кікімор». Кошти волонтерам передала представниця української національної меншини Вуковарсько-сріємської області Тетяна Кочнева Рамач, яка й сама доклала свій фінансовий внесок до цієї гуманітарної акції.

У Виноградівських "Кікімор" немає ні свят, ні вихідних. Коли є термінове замовлення, вони відразу збираються і як ті бджілки-трудівниці плетуть маскувальні сітки. Коли не вистачає грошей на матеріал - складаються і закупають самі, робота не зупиняється ні на хвилину. Тому закликаємо небайдужих приєднатися до цієї справи. Допомога кожного буде доречною!

За 1000-ий день великої війни майстрині виплели 60 метрів маскувальних сіток і працювали вони з твердою вірою у Перемогу. Головне завдання - допомогти захисникам і техніці бути непомітними на полі бою. Кожна стрічка у маскувальній сітці сплетена жінками це НАДІЯ на те, що вони залишаться ЖИВИМИ. Маскувальні сітки жіночого гурту "Кікімори" намолені, наспівані піснями, кожна деталь - це тепло і турбота, вкладені майстринями і несуть вони у собі добру, позитивну енергію. Жінки невтомно працюють, щоби допомогти нашим Героям вберегтися та перемогти. Разом вони працюють для Перемоги.

Тетяна Рамач

PROPAGANDA JE RAT KOJI NEMA KRAJA

Upravo je ta globalna prijetnja bila tema stručnog skupa održanog 6. studenog 2024. godine u Ukrajinskom domu u Zagrebu u zajedničkoj organizaciji Veleglasništva Ukrajine u Republici Hrvatskoj, Ukrajinske zajednice Grada Zagreba i Udruge „Communities Army Of Ukraine“.

Tijekom događaja nazočni strani diplomati i stručnjaci upoznali su se s rezultatima i smjerovima rada ukrajinske organizacije „Vox Ukraine“, koja provodi projekt VoxCheck, usmjeren na proučavanje i suzbijanje ruskih dezinformacija.

Razmjeri propagande i dezinformacije, širok raspon alata kojima se Rusija služi, predstavljaju prijetnju sigurnosti ne samo Ukrajine, već i cijelog civiliziranog svijeta. Takva prijetnja može se otkloniti samo zajedničkim koordiniranim djelovanjem.

Brojna, široko zastupljena publika svjedoči o velikom interesu za obrađene teme, kao i o percepciji ukrajinskih stručnjaka kao jednog od lidera u tom smjeru.

Priča ukrajinskog vojnika o iskustvu zarobljeništva u Rusiji, o neljudskom zlostavljanju kroz koje je prolazio 10 mjeseci, ispunjena je strašnim činjenicama koje razotkrivaju barbaršku prirodu ruskih agresora.

Ova svjedočanstva učvršćuju razumijevanje potrebe za odlučnim i hitnim mjerama svjetske zajednice za oslobađanje ratnih zarobljenika iz ruskog pakla.

Sudionici skupa još su jednom pozvali inozemne partnere da aktivno sudjeluju u provedbi Formule mira predsjednika Ukrajine Volodymyra Zelenskog.

*Veleglasništvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj
7.11.2024.*

RADIJSKI DIKTAT NACIONALNOG JEDINSTVA POVODOM DANA UKRAJINSKE PISMENOSTI

Uoči Dana ukrajinske pismenosti i jezika, 25. listopada 2024. godine, održan je „Sveukrajinski radijski diktat nacionalnog jedinstva“ kako bi se istaknula važnost ukrajinskog jezika za nacionalni identitet i kulturni razvoj. „Radiodiktat nacionalnog jedinstva“ godišnji je događaj koji okuplja tisuće sudionika kako bi, ne samo provjerili svoje znanje ukrajinskog jezika, već i kako bi se ujedinili oko ukrajinske kulturne baštine.

I u 2024. godini ova manifestacija nastavlja svoju tradiciju. Autorica teksta radiodiktata poznata je ukrajinska književnica Oksana Zabužko, a čitao ga je poznati umjetnik, pjesnik,

glazbenik i vojnik Pavlo Vyšebaba. Radiodiktat se sastoji od 100 do 150 riječi, a ovogodišnji diktat nosi naslov „Čarolija glasa“. Prijenos se odvijao na raznim platformama: televiziji, radiju i putem interneta.

Katedra za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu pridružila se ovom najvećem jezičnom maratonu na svijetu i podržala akciju kojom se podsjeća na povijest borbe za pravo govora, pisanja i stvaranja na materinskom jeziku, kao i na važnost njegova razvoja u suvremenom društvu.

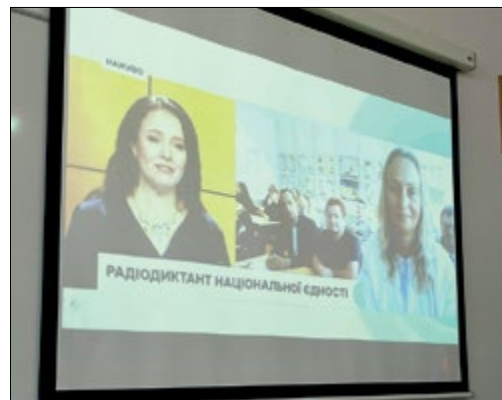
Diktat smo pisali na Filozofskom fakultetu u učionici A-224 u 10 sati.

Radijski diktat ne piše se samo u Ukrajini, već i u cijelome svijetu. Vjeruje se da je to najveći flash mob na ukrajinskom jeziku. Prošle godine sudjelovalo je preko pola milijuna sudionika.

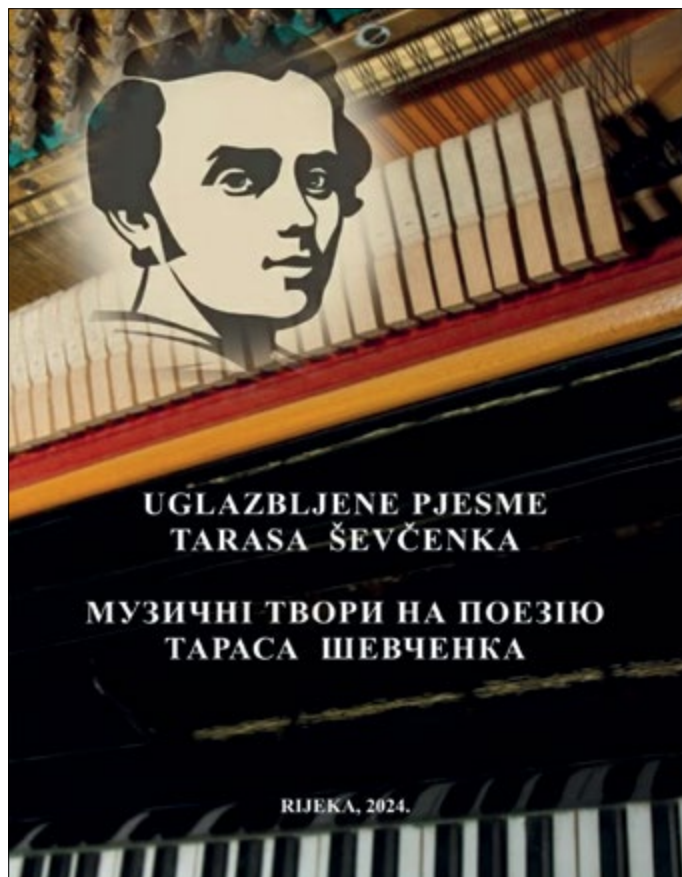
Diktati se na provjeru prihvaćaju online i offline. 28. listopada tekst diktata bit će objavljen na stranicama „Українського радіо“ i „Суспільне Культура“, a svatko tko želi, moći će provjeriti svoj rezultat.

Organizator sudjelovanja studenata u Radiodiktatu su Katedra za ukrajinski jezik i književnost i Ukrajinska zajednica Grada Zagreba uz potporu Veleposlanstva Ukrajine u RH.

Dr. sc. Dariya Pavlešen

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИГА «МУЗИЧНІ ТВОРИ НА ПОЕЗІЮ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

«Бувають щасливо обдаровані особи і бувають щасливо обдаровані народи. Я бачив такий народ, народ-музику, це – українці».

П. І. Чайковський

На світі є чимало поетів, віршам яких притаманна мелодійність. До таких поетів, без сумніву, належить Тарас Григорович Шевченко, про якого Петро Ілліч Чайковський сказав: «Бувають щасливо обдаровані особи і бувають щасливо обдаровані народи. Я бачив такий народ, народ-музику, це – українці».

Тарас Шевченко – музикант по природі. Крім того, що він, за свідченням сучасників, був надзвичайно талановитим виконавцем-співачом, він був, очевидно, першим автором музики до своїх творів, крім цього всього, його літературній творчості властива органічна музичальність.

Співучість його мови, спільність драматургії його поезії з принципами музичної драматургії була причиною появи сотень творів музичних на шевченківські тексти від пісні до опери, кантати, симфонії.

У Рієці вийшла з друку нова книга «Музичні твори на поезію Тараса Шевченка», в якій зібрані Кобзареві пісні з нотами. Авторка книги – актриса, співачка, народна артистка України, голова Українського культурно-просвітнього товариства «Дніпро» Рієка Ольга Камінська. Пані Ольга закінчила Тернопільську музичну школу та

музичне училище ім. Соломії Крушельницької, а потім Київську консерваторію. Відтоді працювала у Київському театрі оперети. Концертувала у США, Канаді, Франції. Брала участь у зйомках фільмів «Найкращі мелодії з оперет», «У ритмі вальсу» (обидва – «Укртелефільм»). Від 2001 року працювала в Хорватському національному театрі імені Івана Зайца в місті Рієка як солістка, а з 2007 року як примадонна опери і оперети.

Про велетня України Тараса Шевченка, мелодійність його поезії і збірку музичних творів з нотами, пані Ольга засвідчує: «Творчість Тараса Шевченка мала великий вплив на розвиток інтелектуальної думки. Його поетична спадщина стала основою для різножанрових музичних творів багатьма поколіннями українських композиторів, яке було для них своєрідним обов'язком і стало великою мистецькою школою». Пані Ольга згадує слова українського композитора, музикознавця, фольклориста, педагога, доктора музикознавства Станіслава Людкевича: «Твори музичні до поезії Шевченка становлять не лише найбільшу, але й найкращу частину світської артистичної музики. Адже сам Шевченко дбав про те, щоби його тексти звучали піснями. Пісні ж на слова великого Кобзаря виходили у збірниках та окремими виданнями

дуже малими тиражами і на сьогоднішній день є раритетними».

З цієї причини пані Ольгу спонукало бажання видати книгу, свого роду підбір найбільш популярних вокальних творів (пісень і романсів), написаних на поезію Тараса Григоровича Шевченка.

Авторка книги надіється, що це видання зацікавить в першу чергу професійних співаків, які бажають розширити репертуарну палітру своїх камерних вокальних творів.

У збірку додані і твори, які не складні для виконання, тому їх можуть опанувати і співаки-аматори.

Музичним упорядником книги був Віктор Камінський, який також тісно пов'язаний з музикою, адже він професійний музикант. Віктор Камінський наголошує, що на поезію Тараса Шевченка з його широко відомої збірки «Кобзар» створено 250 творів різних музичних форм, а загалом написали музику 120 композиторів, серед яких М. Лисенко, В. Заремба, К. Стеценко, К. Данькевич, Л. Ревуцький, М. Скорик та інші.

У цій збірці авторка відібрала 12 найпопулярніших творів відомих українських композиторів на поезію Тараса Шевченка.

Рецензію на книгу написала українська поетеса, перекладачка, художниця, заслужена журналістка України Валентина Давиденко. У своїй рецензії Валентина Давиденко наголосила на тому, що вірші Тараса Шевченка не втрачають своєї актуальності, саме тому музиканти активно створюють пісні на основі поезії великого Кобзаря. До його невмирущої поезії звертались кілька поколінь композиторів, його твори стали піснями та романсами, симфонічними поемами, операми, ораторіями і балетами. Лише Микола Лисенко створив 92 твори на поезію Тараса Шевченка. Валентина Давиденко у рецензії написала, що з початком війни Росії проти України 2014 року і повномасштабного вторгнення у 2022 році твори Тараса Шевченка звучать ще більш пророчо, а кожне слово відлунує в серці. І саме в ці часи українці звертаються до його слів за підтримкою. У рецензії зазначено, що надзвичайна мелодійність і ритмічність поезій Т. Шевченка зробили його одним з наймузичніших поетів світу.

Книга вийшла у видавництві Українського культурно-просвітнього товариства «Дніпро» Рієка за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія та Міністерства освіти і науки Республіки Хорватія.

Перша презентація книги відбулась на XVII центральній маніфестації українців Республіки Хорватія в селі Каніжа. Вдруге книга представлена у Осієку на традиційній маніфестації «На крилах пісень». На обох презентаціях авторка книги, народна артистка України Ольга Камінська виконала улюблені і рідні всім українцям музичні твори на поезію Тараса Шевченка.

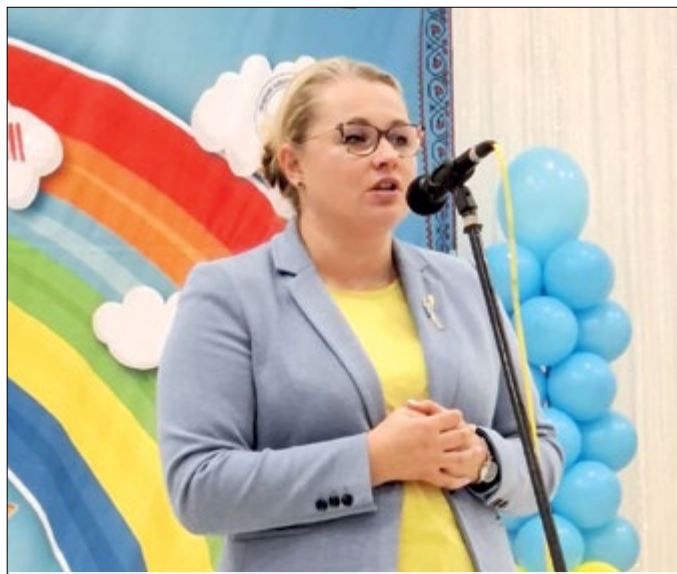
Віктор Камінський

У СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ ВІДБУВСЯ XXIII МІЖНАРОДНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Predsjednik Ukrajinske zajednice RH, Vlado Karešin

Članica Savjeta za nacionalne manjine RH, Marija Meleško

У неділю, 10 листопада 2024 року, у Славонському Броді відбувся XXIII міжнародний український огляд дитячої творчості.

На початку програми всіх учасників привітали голова Української громади Республіки Хорватія Вlado Карешин та членкиня Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія Марія Мелешко.

У програмі взяли участь товариства, які входять до складу Української громади Республіки Хорватія: Українське культурно-освітнє товариство «Леся Українка» з Осієка, Українське культурно-освітнє товариство «Іван Франко» з Вуковара, Українське культурно-освітнє товариство «Андрій Пелих» з Шумеча, Культурно-освітнє товариство українців «Карпати» з Липовлян, Українське культурно-освітнє товариство «Україна» зі Славон-

ського Брода та гості: Хорватське товариство «Шокица» зі Слободниці і гості з-за кордону: Українське культурно-освітнє товариство «Тарас Шевченко» Прнявор (Боснія і Герцеговина) та дорогі гості – зразковий аматорський ансамбль сценічного танцю «Леліс» з містечка Новий Яричів Львівської області з України. Гості з України своїм приїздом та перебуванням у Республіці Хорватія хоча б ненадовго забули про жахи агресії та війни, яка триває в Україні вже майже три роки.

Селище міського типу Новий Яричів розташоване 20 кілометрів від Львова. Поруч знаходиться село Старий Яричів. Міські права поселення отримало в 1618 році, до розряду селищ віднесене в 1940 році. Назва обох населених пунктів очевидно походить від першого власника – якогось Ярича. Також є версія, що назва утворилася від

латинського слова «ярич», що перекладається буквально як «збіжжя» або «зерно». Сучасний Новий Яричів – це компактне та охайне приміське селище. Там проживає майже 3000 жителів. Серед промислових підприємств міста є плетільна фабрика, завод «Хвиля», мережа магазинів, ресторани, лікарні, поліклініки, школи, дитячий садок та Народний дім, де працює товариство, яке налічує 130 членів віком від 3 до 21 року. Народний дім також служить іншим мешканцям для проведення різноманітних програм. Селище відоме пам'яткою садово-паркового мистецтва - Новояричівським парком, висадженим в 19 столітті. Нині там ростуть сотні видів дерев і рослин, зокрема деревій, модрина європейська та гінкго. На території парку є лікарня, а в минулому там був панський маєток.

У суботу, 9 листопада 2024 року, гості з України успішно виступили на традиційній маніфестації «Зустріч українців у Шумечу», де також порадували присутніх

своїм чудовим колоритним виступом у барвистих народних костюмах.

Учасники святкової програми дитячого огляду представили численній аудиторії дуже цікаві та різноманітні номери: фольклорні, танцювальні, пісенні. Глядачі насолоджувалися чудово підготовленими хореографіями, красою та барвистістю народних костюмів, грайливістю дітей, а тому нагороджували їх тривалими оплесками і вигуками «Браво!», які викликали посмішку на дитячих обличчях і радість у їхніх серцях.

У рамках урочистої програми представлена виставка художніх робіт мистецької секції УКПТ «Україна» Славонський Брод.

Організатором міжнародного українського дитячого огляду вже двадцять третій рік було Українське культурно-освітнє товариство «Україна» Славонський Брод та Українська громада Республіки Хорватія за підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорва-

тія, Бродсько-посавської області та адміністрації міста Славонський Брод.

Проведення міжнародного огляду дитячої творчості у Славонському Броді підтвердило, наскільки важливо заохочувати таланти та інтереси дітей, мотивувати їх до праці та збереження старих традицій, вивчення мови та культури свого народу, надавати їм можливість показати все, чого вони навчилися, підтримувати дітей у вираженні їх потенціалу в будь-якому виді діяльності.

Після святкової програми та вечери діти спілкувалися, танцювали, веселилися та заводили нових друзів, а дорослі раділи, дивлячись з усмішкою на дітей.

З хорватської мови переклала Оксана Мартинюк

U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA XXIII. MEĐUNARODNA UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA

U nedjelju, 10. studenog 2024. godine u Slavonskom Brodu u Svečanoj dvorani Bukovlje održana je XXIII. međunarodna ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva. Na početku programa, sve sudionike su pozdravili predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske i predsjednik društva domaćina, organizatora ukrajinske smotre dječjeg stvaralaštva Vlado Karešin te članica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske Marija Meleško.

U programu su sudjelovale udruge članice Ukrajinske zajednice RH: Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Lesja Ukrajinka” iz Osijeka, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ivan Franko” iz Vukovara, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Andrij Pelih” iz Šumeća, Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca „Karpati” Lipovljani i domaćini, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina” iz Slavanskog Broda. Kao gosti nastupili su: hrvatsko društvo

KUD „Šokica“ iz Slobodnice te gosti iz inozemstva: Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ Prnjavor (Bosna i Hercegovina) i najdraži gosti - Uzorni amaterski ansambl scenskog plesa „Lelis“ iz gradskog naselja Novi Jaryčiv Lavovske županije iz Ukrajine.

Gosti iz Ukrajine svojim dolaskom i boravkom u Republici Hrvatskoj barem su nakratko zaboravili strahote agresije i rata koji u Ukrajini traje gotovo tri godine. Novi Jaryčiv se nalazi gotovo 20 kilometara od grada Lavova (Ljviv). Uz njega se nalazi selo Stari Jaryčiv. Naselje je gradsko pravo dobilo 1618. godine, a 1940. je klasificirano kao naselje. Ime oba naselja očito potječe od prvog vlasnika, poznatog Jaryča (Yaricha). Postoji i verzija da je ime nastalo od latinske riječi "yarch", što je doslovno prevedeno kao „zrno“. Moderni Novyi Jaryčiv je kompaktno i uredno prigradsko naselje. Tamo živi gotovo 3000 stanovnika. Među industrijskim poduzećima u gradu se nalazi tvornica pletiva, tvornica Khvyliya, mreža trgovina, ugostiteljskih objekata, bolnica, poliklinika, škola, dječjih vrtića i Narodni kulturni dom u kojemu djeluje ovo Društvo koje broji 130 članova u dobi od 3 do 21 godinu. Narodni dom služi i ostalim stanovnicima za okupljanje i održavanje raznih programa. Naselje je poznato po svom spomeniku vrtne i parkovne umjetnosti - Novoyarychivsky park. Zasađen je u 19. stoljeću. Sada tamo rastu stotine vrsta drveća i biljaka, uključujući stolisnik, europski ariš i ginko. Na području parka nalazi se bolnica jer je to u prošlosti bilo gospodarsko imanje. Članovi Društva iz Ukrajine u subotu, 9. studenog 2024. godine uspješno su nastupili i na manifestaciji

„Susret Ukrajinaca u Šumeću“ u Društvenom domu u Šumeću gdje su također oduševili prisutnu publiku svojom uigranom i gracioznom izvedbom u šarolikim narodnim nošnjama.

Sudionici svečanog programa dječje smotre su mnogobrojnoj publici prikazali veoma zanimljive i raznolike izvedbe: folklor, ples, pjesme. Publika je uživala u odlično uvježbanim koreografijama, ljepoti i šarolikosti narodnih nošnja, razigranosti djece i zato ih je nagrađivala čestim i dugotrajnim aplauzima, usklikima „Bravo!“ što je izazivalo osmijeh na njihovom licu i radost u njihovim srcima. U okviru programa bila je prikazana izložba slika likovne sekcije UKPD „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda.

Organizator Dječje smotre već dvadeset treći put je Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda i Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske uz potporu Savjeta za nacionalne manjine RH, Brodsko-posavske županije i Grada Slavonskog Broda.

Ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva u Slavonskom Brodu je potvrdila koliko je važno poticati talente i interese djece, motivirati ih na rad i očuvanje starih tradicija, izučavanje jezika i kulture svog naroda te pružiti im priliku za prikazivanje svega naučenog, podržavati djecu u izražavanju njihovih potencijala u bilo kojem vidu djelatnosti.

Poslije službenog programa i večere djeca su se družila, plesala, zabavljala i sklapala nova i nezaboravna prijateljstva dok su odrasli uživali, s osmijehom gledajući djecu.

Nikola Zastrižni

U ŠUMEĆU ODRŽANI 20. SUSRETI UKRAJINACA

U Šumeću je 9. studenog 2024. godine održana tradicionalna manifestacija pod nazivom „Susreti Ukrajinaca u Šumeću“.

Već dvadesetu godinu zaredom manifestacija se održava uz financijsku potporu Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Općine Bebrina. Organizatori manifestacije bili su Ukrajinska zajednica RH i Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Andrij Peli“ Šumeće.

Sudionike i goste pred punom dvoranom pozdravili su predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin i predsjednik UKPD „Andrij Peli“ Darko Karamazan.

U kulturno-umjetničkom programu manifestacije sudjelovali su članovi UKPD „Andrij Peli“ Šumeće koji su izveli dvije ukrajinske pjesme i dva ukrajinska plesa, članovi UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod koji su izveli tri ukrajinska plesa, članovi UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža koji su izveli jedan ukrajinski ples. Posebni gosti manifestacije bili su članovi Uzornog amaterskog ansambla scenskog plesa „Lelis“ iz gradskog naselja Novi Jaryčiv Lavovske županije iz Ukrajine koji su svojim nastupom oduševili publiku i motivirali pripadnike ukrajinske nacionalne manjine na daljnji rad u očuvanju materinskog jezika i kulture, posebno ukrajinskog narodnog

plesa. Voditeljice programa bile su Agata Stašuk i Tara Jakić.

Nakon svečanog programa predsjednik UKPD Darko Karamazan je uručio svim sudionicima zahvalnice i zahvalio se za sudjelovanje na manifestaciji. Sudionicima se zahvalio i predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin i njegov zamjenik Mario Has.

Nakon svečanog programa uslijedilo je druženje svih sudionika i gostiju te zajednička večera.

Ivana Jakić

U SPLITU PREDSTAVLJENA NOVA DJEČJA SLIKOVNICA “MELANIJINE AVANTURE”

Dana 28. listopada 2024. godine u Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split, u izdavaštvu Udruge ukrajinske kulture u Dalmaciji „Cvit“ bila je predstavljena druga dječja knjiga -slikovnica za izrezivanje “Melanijine avanture” koja je izdana na tri jezika: ukrajinskom, hrvatskom i engleskom.

Knjiga je tiskana uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Na ovoj prilici udruga „Cvit“ također zahvaljuje Gradu Splitu, Splitsko-dalmatinskoj županiji, Gradskoj knjižnici Marka Marulića, posebno ravnateljici Grozdani Ribičić, voditeljici kulturnih programa Renati Vojvodić, nastavnici Likovne kulture Eugeniji Bajtighareevoj za ilustracije i voditeljici likovnih tečajeva, počasnoj učiteljici Ukrajine Valentini Fedorivni Kapeljusnoj. Članovi udruge „Cvit“ zahvalni su mladoj ilustratorici slikovnice koja je godinu dana marljivo radila na ilustracijama knjige -Valeriji Pavliuk.

Na promociji knjige prisutnima se obratio Volodymyr Glukhomanyuk, poznati ukrajinski slikar i stručni arhitekt koji je djeci ispričao priču svog života kako je stekao dva

visoka obrazovanja: likovnog umjetnika i arhitekta, te kako on cijeli svoj život koristi i povezuje svoja stečena znanja u procesu rada, stvarajući jedinstveni stil u likovnoj umjetnosti.

Prisutnima se također obratila Eugenija Bahtigareeva, nastavnica Likovne kulture i art terapeutkinja koja je ispričala djeci i roditeljima o važnosti sitne motorike ruku i art-terapije, zahvalila na povjerenju i pozvala djecu da se uključe u likovnu sekciju udruge “CVIT”.

Promociju knjige uveličali su govori poznatih umjetnika, glazbeni program, natjecanja, nagrade i slastice. Posebno su razveselili publiku nastupi djece glazbene sekcije udruge „Cvit”: igra na klaviru i vokalu. Djeca su uživala u svečanosti, slatkišima i natjecanjima.

Prisutni su pozdravili mladu umjetnicu, čestitali su joj na uspjehu i zahvalili Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH te udruzi “Cvit” na prilici što su bili pozvani na svečanost i uživali u lijepom programu.

Članovi ukrajinske udruge iz Splita izražavaju iskrenu zahvalnost Gradskoj knjižnici Marka Marulića za podršku

i dugogodišnju plodnu suradnju. Svečana dvorana Gradske knjižnice postala je neizostavan dio kulturnih događanja Ukrajinaca iz Splita, inspirirajući i okupljajući ukrajinsku zajednicu zbog promocije kulture, književnosti i umjetnosti.

Knjiga je poslana na relevantne adrese: 50 primjeraka knjige je bilo donirano Gradskoj knjižnici Marka Marulića koja je matična knjižnica u županiji, pa će knjige podijeliti ostalim ustanovama u županiji, 85 primjeraka poklonjeno je djeci i uzvanicima na prezentaciji knjige, 20 primjeraka poslano je u Veleposlanstvo Ukrajine u RH, 20 primjeraka je poslano UKZD, 10 slikovnica je donirano Split International school za njihovu knjižnicu, 10 knjiga predano je likovnoj sekciji udruge „Cvit“ za učenje i predavanje o stvaranju knjiga pod vodstvom gospođe Eugenije Bahtigareeve, 5 primjeraka poklonjeno je prijateljskoj udruzi Crnogoraca.

I dalje je velika potražnja za knjigom.

Članovi udruge „Cvit“ jako su zadovoljni što su uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja RH dali svoj doprinos za izučavanje ukrajinskog, hrvatskog i engleskog jezika za djecu raseljenih osoba iz Ukrajine te djecu ukrajinske nacionalne manjine.

Cilj knjige je prikazati Ukrajinu kroz mlade talente, kao zemlju koja puna kreativnih i nadarenih osoba, te ima puno stručnjaka u svakoj grani kulturnog života. Želja članova udruge „Cvit“ je da knjige budu prevedene na sve jezike svijeta jer ove dječje slikovnice korisne su za razvoj sitne motorike ruku, za učenje triju jezika kroz igru, za art-terapiju i prigodne su za djecu svih uzrasta.

Tetiana Pavliuk

БЛАГОДІЙНИЙ ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР У ВУКОВАРІ

У п'ятницю, 25 жовтня 2024 року, в Палаці спорту "Даніел Рехак" у Вуковарі відбувся гуманітарний футбольний турнір, який організувала Вуковарська греко-католицька парафія у співпраці з містом Вуковар та Вуковарською економічною зоною д.о.о.

Основна мета спортивного змагання була збір коштів для реабілітації дітей, які залишилися без батьків з найбільш постраждалих від війни регіонів України.

У змаганні приймало участь п'ять команд, у складі яких було десять греко-католицьких священників Мукачівської єпархії із Закарпаття (Україна) на чолі з о. Мирославом Супко, юнацька команда з міста Вуковар, представники Вуковарсько-сріємської області та команда місцевої греко-католицької парафії Христа Царя у Вуковарі. До благодійного турніру долучилися юнаки зі Славонського Броду, які представили на футбольному турнірі Укра-

їнську громаду Республіки Хорватія на чолі з головою Української громади РХ Владом Карешиним.

На футбольному турнірі був присутній і міський голова міста Яворів із Львівської області Ігор Грабовський, який подякував о. Олегу Закалюку за багаторазову поміч місту Яворів, а також за організацію і проведення гуманітарного футбольного турніру та підготовку проекту, щодо приїзду дітей з України для реабілітації.

Благодійний футбольний турнір був нагодою відзначити активність, спортивну майстерність та згуртованість команди, а також підбити підсумки спільної діяльності на підтримку України. На турнірі були визначені і переможці, але головна перемога цього заходу - це надання допомоги дітям-сиротам, вболівання за подіями, що відбуваються в Україні, адже щире слово і добре діло обігрівують і душу і серце.

Тетяна Рамач

KPD UKRAJINACA „KARPATI“ SUDJELOVALI NA OBILJEŽAVANJU 45. GODIŠNJICE RADA DRUŠTVA „KOLOMEJKA“ U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Prije kulturnog programa obilježena godišnjica Gladomora u Ukrajini

Dana 23. studenog 2024. godine, Društvo za njegovanje ukrajinske kulture „Kolomejka“ iz Srijemske Mitrovice obilježavalo je svoj jubilej, 45. godišnjicu od osnivanja. Članovi Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana sa posebnim zadovoljstvom odazvali su se na poziv obilježavanja ovog značajnog događaja.

Obzirom da je ta subota bila dan kada se diljem svijeta obilježava Dan sjećanja na žrtve Gladomora u Ukrajini 1932./33. godine, i ova je manifestacija počela sjećanjem na stradalnike Gladomora, genocida nad ukrajinskim narodom.

Ispred dvorane je uz paljenje svijeća održana molitva za stradalnike u Gladomoru, koju je vodio tamošnji župnik. Članovi KPD Ukrajinaca „Karpati“ pridružili su se zajedničkoj molitvi za žrtve genocida.

Manifestaciji je nazočio veleposlanik Ukrajine u Srbiji, Volodimir Tolčak.

Nakon obilježavanja Dana sjećanja na Gladomor u Ukrajini, kulturni program je počeo u koncertnoj dvorani pjevanjem ukrajinskih pjesama starijih članova udruge „Kolomejka“, da bi potom nastupila i mješovita pjevačka skupina domaćina. Ovu manifestaciju obogatila je i u nastavku pjevačka skupina KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, izvođenjem četiri ukrajinske pjesme, nakon čega je nastupila i solistica iz Srijemske Mitrovice Anja Leščuk, a nakon nje i pjevačka skupina Ukrajinskog kulturnog centra „Kobzar“ iz Novog Sada. Na kraju programa, nastupila je dječja pjevačka skupina domaćina, te domaći dječji folklorni ansambl.

Nakon kulturno-umjetničkog programa uslijedilo je zajedničko druženje svih sudionika i gostiju.

Ivan Semenjuk

U VUKOVARU OBILJEŽEN BLAGDAN ŽUPE

Grkokatolička župa Krista Kralja u Vukovaru obilježila je naslovni blagdan župe koji se u Grkokatoličkoj crkvi slavi posljednje nedjelje u listopadu. U subotu navečer, 26. listopada 2024. godine, u župnoj crkvi Krista Kralja služena je svečana predblagdanska Večernja, koju je predvodio o. Myroslav Sypko, a pjevali su svećenici Mukačevske eparhije iz Ukrajine.

Dana 27. listopada, svečanu Božansku liturgiju predvodio je protojerej stavrofor mitronosni o. Myroslav Sypko. On je u svojoj propovijedi naglasio da Božje kraljevstvo ostaje do vijeka i kako je upravo Bog onaj kojemu trebamo služiti i uvijek zahvaljivati. Osvrnuo se sa zahvalnošću i na bliskost hrvatskog i ukrajinskog naroda koje se osobito očitivalo u ratu u Ukrajini koji nažalost još uvijek traje.

Liturgiji su nazočili svećenici Mukačevske eparhije iz Ukrajine o. Vasylyl Pidhirsky, o. Ishtvan Kovtunovych, o. Pevse Herhel, o. Oleksandr Sarai, svećenici Grkokatoličke eparhije sv. Nikole iz Ruskog Krstura (Vojvodina) o. Mihajlo Režak i o. Darko Rac, rimkatolički svećenik fra Marijan Ligenza OFM, grkokatolički svećenici Križevačke eparhije o. Mihajlo Simunović, o. Vladimir Magoč, o. mr. Vladimir Sedlak, o. Andrej Lučin, o. Aleksandar Hmilj te domaći vukovarski župnik o. Oleg Zakaljuk. Liturgiji su nazočili i biskup protestantske reformirane crkve gospodin Jasmin Milić i gradonačelnik Javoriva (Ukrajina) Igor Hrabovsky sa izaslanicima kao i predstavnici udruga i Grada Vukovara. Nakon liturgije uslijedio je domjenak i zajedničko druženje.

Tetjana Ramač

„BOJE JESENI“

Kreativnost u nastavi ukrajinskog jezika

Izučavanje ukrajinskog jezika i kulture po Modelu C kao materinskog jezika u hrvatskim školama prije svega je njegovanje jezika, tradicija svojih predaka, kulture Ukrajine, upoznavanje povijesti ukrajinskog naroda, zanimljivosti iz zemljopisa, odnosno odgoj ljubavi i poštovanja prema svom podrijetlu.

Činjenica je da nastava Ukrajinskog jezika mora biti iznimno zanimljiva jer ovaj predmet je izborni stoga djeca moraju ići na sat s velikim zadovoljstvom. Zadaća nastavnika je uvažavati potrebe, sposobnosti, interese učenika, te poticati djecu na kreativno mišljenje i rad. Nastava često mora biti fleksibilna, puna maštovitih ideja i neobičnih zadataka. U razredu mora vladati ozračje u kojem svaki učenik može izraziti svoje mišljenje i uz pomoć nastavnika otkriti svoje talente. Većinu tema treba proučavati kroz igru, zanimljive i kreativne zadatke koje motiviraju učenike na rad.

Zadaci nastave ukrajinskog jezika kao materinskog su široki i višestruki. Prvo, učenici trebaju upoznati jezik kao objektivnu stvarnost, spoznati njegovu ulogu u društvenom životu. Drugo, potrebno je rješavati praktična pitanja u bogaćenju rječnika učenika, razvijanju mišljenja, sposobnosti pravilnog izražavanja misli i osjećaja. Učitelji materinskog jezika brinu i o stvaralačkom potencijalu svakog učenika, o razvoju kreativnih sposobnosti pojedinaca i svakom daju priliku da otkrije svoje sposobnosti. Program po Modelu C je vrlo zanimljiv i uključuje raznovrsne zadatke, svaka tema se proučava kroz igru, maštu i kreativnost.

Tako i temu „Boje jeseni“ na nastavi ukrajinskog jezika učenici su učili kroz zadatke koji pomažu razvijati maštu, vizualnu pažnju, logičko razmišljanje.

Osim što su proširili znanja o karakterističnim znakovima jeseni, učenici su naučili vidjeti ljepotu, prekrasan svijet oko sebe i čuvati darove prirode.

Oksana Martinjuk

IVAN ZVONIMIR ČIČAK

Zagreb, 10. kolovoza 1947. – Zagreb, 6. studenog 2024.

Ivan Zvonimir Čičak

Studentski lider, intelektualac, politički uznik, političar, publicist, predsjednik Hrvatskog helsinškog odbora. Obrazovanje: Filozofski fakultet, Pravni fakultet, Katolički bogoslovni fakultet.

Umro je Ivan Zvonimir Čičak, veliki prijatelj Ukrajinaca i ukrajinskog naroda.

Uz nazočnost velike obitelji, supruge Marije, djece Martina, Ive, Ružarije, Ozane i Benedikta, snahe i zetova, sestre Ivanke, braće Marija i Josipa, brojne unučadi i ostale rodbine te velikog broja njegovih suradnika i poštovatelja iz studentskih dana, političara i mnoštva sugrađana, hrvatski velikan ispraćen je na posljednje počivalište na Mirogoju 11. studenog 2024. godine.

Ivana sam upoznao 1971. godine u vremenu „Hrvatskog proljeća“ - svehrvatskog nacionalnog pokreta i velikog masovnog pokreta hrvatskih sveučilištaraca s ciljem borbe za veću ekonomsku i druge oblike samostalnosti u tadašnjoj Jugoslaviji. U isto vrijeme, neki od ukrajinskih studenata uključilo se aktivno u studentski pokret na Zagrebačkom sveučilištu. Da su se Ukrajinci aktivno uključili u masovni studentski pokret hrvatskih sveučilištaraca svjedočio je u svojim zapisima o ovom vremenu Dražen Budiša, jedan od

vodećih studentskih lidera i kasnije ugledni hrvatski političar, zapisao je da su tada podršku hrvatskim studentima davali i studenti albanske i ukrajinske nacionalnosti.

U isto to vrijeme mi studenti Ukrajinci i Rusini formirali smo Inicijativni odbor za osnivanje Ukrajinskog studentskog društva, izradili smo prigodni plakat, na kojemu je pisao datum osnivačke skupštine, mjesto održavanja, program... i da će na osnivačkoj skupštini biti nazočan student prektor Ivan Zvonimir Čičak. To nam je bilo zamjereno, jer je za tadašnji režim Čičak bio osoba protivna režimu Titove Jugoslavije kao i svi prohrvatski lideri koji će biti uskoro pozatvarani i proganjani a nacionalni pokret ugušen.

Međutim, našom odlučnošću za stvaranjem organiziranog djelovanja Ukrajinaca u Zagrebu, a tu je između ostalih potrebno posebno istaknuti ime studenta prava Gabrijela Takača, i zahvaljujući utjecaju tadašnjeg visokog dužnosnika u okvirima Socijalističkog saveza RH mr. Teodora Frickog i nekih drugih visoko pozicioniranih republičkih dužnosnika naklonjenih Ukrajincima, slijedeće 1972., na 50. obljetnicu od osnivanja Ukrajinskog društva Prosvite, osnovali smo KPD Rusina-Ukrajinaca Grada Zagreba. Za predsjednika smo izabrali Markijana Ružickog, nekadašnjeg člana ukrajinske Prosvite. Pri jednom od susreta, kada smo s Ivanom Zvonimirovom dogovarali oblike suradnje i međusobne podrške, Ivan mi je poklonio „Kobzar“ Tarasa Ševčenka u prijevodu Augustina Harambašića na hrvatski jezik. Te godine, zajedno s grupom mojih prijatelja studenta Ukrajinaca i Hrvata među kojima i Ivanom, slavili smo moj rođendan u mom rodnom gradu Derventi, odakle su podrijetlom i Ivanovi preci po ocu. Ivan Zvonimir, osoba govorničke nadarenosti, velike energije i posebne osobnosti prošao je težak životni put slijedeći svoje ideale. Godine 1966., zadnjeg dana školske godine izbačen je iz gimnazije bez prava upisa u bilo koju drugu srednju školu u tadašnjoj Jugoslaviji zbog sastava „Nad razastrtom kartom moje domovine“. Padom tadašnjeg šefa zloglasne UDBE Aleksandra Rankovića, iduće godine je zabrana ukinuta, te

05.03.2014. Trg bana Josipa Jelačića

05.03.2022. Trg bana Josipa Jelačića

je Ivan Zvonimir završio gimnaziju i upisao Pravni i Filozofski fakultet.

Naredne godine, 21. studenog, na Sveučilišnoj skupštini, na iznenađenje vlasti koja je protežirala svoga kandidata, Ivan Zvonimir Čičak je izabran za prvog studenta prorektora Zagrebačkog sveučilišta. Bio je to veliki događaj i alarm za tadašnju vlast Titove komunističke Jugoslavije. Čičak je bio režimu nepoželjna politička zvijezda, prisutna u svim medijima kako u Jugoslaviji tako i u svijetu. Kada su u prosincu 1971.g. zaredala uhićenja vodećih hrvatskih intelektualaca sa Sveučilišta i Matice hrvatske, među uhićenim studentima bio je i Ivan Zvonimir Čičak.

U montiranom procesu Čičak je osuđen na tri godine zatvora u Lepoglavi a šest mjeseci proveo u samici. Nakon odslužene kazne opet je 1978. zatvoren, ali je uskoro oslobođen. Nakon proglašenja samostalnosti Hrvatske postao je predsjednik Hrvatske seljačke stranke. Godine 1993. izabran je za predsjednika Hrvatskog helsinškog odbora za ljudska prava.

Kada je u veljači 2014. g. Putinova Rusija okupirala a zatim anektirala Krim, Ukrajinci iz Zagreba odmah narednih dana organiziraju protestni skup na Trgu bana Josipa Jelačića. Osim govornika iz ukrajinske zajednice govorio je i Đuro Vidmarović, bivši veleposlanik Hrvatske u Ukrajini te predsjednik Hrvatskog helsinškog odbora Ivan Zvonimir Čičak, najoštrije osuđujući rusku okupaciju, kršenje međunarodnog prava, povelja OUN i dakako, svih ljudskih prava. A kada je 24. veljače 2022. g. započela brutalna vojna invazija Rusije na Ukrajinu i kada su stotine tisuća i milijuni Ukrajinaca bili primorani tražiti spas u zemljama Europske unije i drugim zemljama demokratskog svijeta i Hrvatska vlada je omogućila gostoprimstvo ukrajinskim izbjeglicama. Kako tada Ukrajinska zajednica nije imala vlastite prostore za svoje aktivnosti, nakon kratkog dogovora, upravo je predsjednik HHO-a gospodin Ivan Zvonimir Čičak sa članovima predsjedništva ponudio Ukrajinskoj zajednici Grada Zagreba i stavio na raspolaganje cjelokupan prostor svoje središnjice s elektronskim i ljudskim resursima. Upravo iz tog mjesta skoro godinu dana je mnogočlani stožer Ukrajinske zajednice koordinirao svu problematiku traženja najboljih rješenja u

prvim mjesecima dolaska izbjeglica u Zagreb i Zagrebačku županiju između resornih tijela gradskih i državnih vlasti. U tim aktivnostima bit će zapamćena svakodnevna prisutnost Ivana Zvonimira sa svojim najužim timom u traženjima najboljih rješenja za raznovrsne potrebe ukrajinskih izbjeglica ponaosob majki sa manjom ili većom djecom - u traženju smještaja, posla, upisa u škole, medicinskoj pomoći, pomoći u hrani i odjeći i svekolikoj drugoj materijalnoj i psihološkoj pomoći.

Već 5. ožujka 2022. g. zajedno s Ukrajinskom zajednicom Grada Zagreba, Ukrajinskim veleposlanstvom u RH, Ivan Zvonimir Čičak je bio nositelj organizacije velikog prosvjednog skupa na Trgu bana Josipa Jelačića, gdje je i održao svoj povijesni govor podrške ukrajinskom narodu u borbi protiv ruskog okupatora i ruskih ratnih zločina u Ukrajini. Bit će to ujedno i posljednji njegov veliki istup pred tisućama sudionika prosvjeda i najviših predstavnika Vlade Republike Hrvatske, Zagrebačke županije, Grada Zagreba, veleposlanicima zemalja Europske unije i drugih zemalja demokratskog svijeta.

U svojstvu predsjednika HHO-a Ivan Zvonimir Čičak se obraćao svjetskim liderima u osudi ruskog Putinovog režima i prava Ukrajine na postojanje u okvirima međunarodno priznatih granica.

Kada se u Hrvatskom Saboru intenzivnije povela rasprava o potrebi izglasavanja Deklaracije Hrvatskog Sabora osude Holodomora kao genocida nad ukrajinskim narodom, na jednoj od brojnih rasprava sudjelovao je i Ivan Zvonimir Čičak, već zdravstveno u teškom stanju. Argumentirano je pokazao izvrsno poznavanje stoljetne geneze ruskog uništavanja i tlačenja Ukrajinaca i svega ukrajinskog, poglavito intelektualne i crkvene elite i ukrajinskog sela jednako za vrijeme carske Rusije i još intenzivnije u boljševičkoj staljinističkoj Rusiji. Svoj govor je završio poklikom: Slava Ukrajini! Herojam slava!

Slava Ivanu Zvonimiru Čičku, zaslužnom velikom Hrvatu od zahvalnog ukrajinskog naroda!

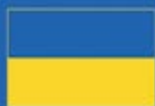
Boris Graljuk

Vijenac na odar Ivanu Zvonimiru Čičku
od gradonačelnika grada Zagreba

Vijenac na odar Ivanu Zvonimiru Čičku,
zahvalna Ukrajinska zajednica RH

OLUJA ZA UKRAJINU

MIR KROZ SNAGU!

Hvala svima koji podržavaju Ukrajinu! Vi možete doprinijeti svojim prilogom povratku mira u Ukrajinu i biti sigurni kako će stići i doći tamo gdje treba.

Ukrajinska Zajednica Grada Zagreba

Žiro račun u Raiffeisen banci: 2484008-1135244382

IBAN: HR2324840081135244382

Sa naznakom: Oluja za Ukrajinu

